

**FAKTOR-FAKTOR YANG MEMPENGARUHI BUDAYA KESELAMATAN DI
KALANGAN PEKERJA-PEKERJA SYARIKAT TENAGA NASIONAL BERHAD
(TNB), BAHAGIAN PEMBAHAGIAN IPOH, PERAK**

NURUL SYAZANA BINTI AHMAD

**SARJANA PENGURUSAN SUMBER MANUSIA
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
SEPTEMBER 2014**

Othman Yeop Abdullah
Graduate School of Business

Universiti Utara Malaysia

PERAKUAN KERJA KERTAS PENYELIDIKAN
(Certification of Research Paper)

Saya, mengaku bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certified that)
NURUL SYAZANA BINTI AHMAD (813345)

Calon untuk Ijazah Sarjana
(Candidate for the degree of)
MASTER OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

telah mengemukakan kertas penyelidikan yang bertajuk
(has presented his/her research paper of the following title)

**FAKTOR-FAKTOR YANG MEMPENGARUHI BUDAYA KESELAMATAN DI KALANGAN PEKERJA-
PEKERJA TENAGA NASIONAL BERHAD (TNB) BAHAGIAN PEMBAHAGIAN IPOH, PERAK**

Seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas penyelidikan
(as it appears on the title page and front cover of the research paper)

Bahawa kertas penyelidikan tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(that the research paper acceptable in the form and content and that a satisfactory knowledge of the field is covered by the research paper).

Nama Penyelia : **DR. MOHD FAIZAL MOHD ISA**
(Name of Supervisor)

Tandatangan :
(Signature)

Tarikh : **08 JANUARI 2015**
(Date)

PENGAKUAN

Saya mengakui yang mana isi kandungan projek ini tidak pernah di hantar bagi mana-mana program ijazah atau pasca siswazah dan kelayakan.

Saya mengesahkan yang semua sokongan dan bantuan diterima dalam menyediakan kertas projek ini dan semua sumber abstrak sudah diketahui dari mula kertas projek dibuat.

Nurul Syazana Binti Ahmad

813345

Othman Yeop Abdullah

Graduate School Of Business

Universiti Utara Malaysia

06010 Sintok

Kedah Darul Aman

KEBENARAN

Dalam membentangkan kertas penyelidikan ini, bagi memenuhi sebahagian syarat untuk Ijazah Sarjana Pengurusan Sumber Manusia Universiti Utara Malaysia (UUM), saya bersetuju bahawa Perpustakaan Universiti boleh secara bebas membenarkan sesiapa sahaja untuk memeriksa. Saya juga bersetuju bahawa penyelia saya atau, jika ketiadaan beliau, Dekan Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business, diberi kebenaran untuk membuat salinan kertas penyelidikan ini dalam sebarang bentuk, sama ada secara keseluruhannya atau sebahagian, bagi tujuan kesarjanaan. Adalah dimaklumkan bahawa sebarang penyalinan atau penerbitan atau kegunaan kertas penyelidikan ini sama ada sepenuhnya atau sebahagian daripadanya bagi tujuan keuntungan kewangan, tidak dibenarkan kecuali setelah mendapat kebenaran secara bertulis. Juga dimaklumkan bahawa pengiktirafan harus diberi kepada saya dan Universiti Utara Malaysia dalam sebarang kegunaan sarjana terhadap sebarang petikan daripada kertas penyelidikan saya.

Sebarang permohonan untuk salinan atau mengguna mana-mana bahan dalam kertas penyelidikan ini, sama ada sepenuhnya atau sebahagiannya, hendaklah dialamatkan kepada:

Dekan
Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business
Universiti Utara Malaysia
06010 UUM Sintok
Kedah Darul Aman

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengkaji faktor-faktor yang mempengaruhi budaya keselamatan di kalangan pekerja-pekerja Syarikat Tenaga Nasional Berhad (TNB), di Bahagian Pembahagian Ipoh, Perak. Terdapat tiga dimensi pemboleh ubah tidak bersandar iaitu penglibatan pekerja, peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (JKKPP) dan latihan keselamatan. Sebanyak 169 set borang soal selidik telah diedarkan kepada pekerja-pekerja TNB di Bahagian Pembahagian Ipoh, Perak dan hanya 155 borang soal selidik sahaja yang dikembalikan dan dianalisis. Data dianalisis dengan menggunakan “*Statistical Package for Social Science*” (SPSS) Versi 20.0. Dapatan kajian menunjukkan bahawa ketiga-tiga faktor seperti penglibatan pekerja, peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (JKKPP) dan latihan keselamatan mempunyai hubungan signifikan yang positif terhadap budaya keselamatan. Manakala analisis regresi pula menunjukkan ketiga-tiga faktor tersebut memberikan kesan yang signifikan kepada budaya keselamatan di kalangan pekerja-pekerja TNB di Bahagian Pembahagian Ipoh, Perak.

Kata Kunci: Budaya Keselamatan, Penglibatan Pekerja, Peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (JKKP), Latihan Keselamatan

ABSTRACT

This study aims to examine the factors that influence the safety culture among employees of the Company Tenaga Nasional Berhad (TNB), The Distribution Division Ipoh, Perak. There are three dimensions of the independent variable namely employee involvement, the role of the Occupational Safety and Health Committee (JKKPP) and safety training. A total of 169 sets of questionnaires were distributed to the employees of TNB Distribution Division in Ipoh, Perak and only 155 questionnaires were returned and analyzed . Data were analyzed using the "Statistical Package for Social Science" (SPSS) version 20.0. The findings show that these three factors as employee involvement, the role of the Occupational Safety and Health Committee (JKKPP) and safety training has a positive significant relationship to the safety culture. While the regression analysis showed that all three of these factors significantly affects the safety culture among employees in TNB Distribution Division Ipoh, Perak.

Keywords: *Safety Culture, Employee Involvement, The Role Of The Occupational Safety and Health Committee and Safety Training.*

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah Yang Maha Pemurah dan Maha Mengasihani.

Alhamdulillah, syukur ke hadrat Allah S.W.T kerana dengan keizininannya, maka terhasil kertas penyelidikan ini mengikut jadual seperti yang ditetapkan sebagai memenuhi syarat pengijazahan Sarjana Pengurusan Sumber Manusia, Universiti Utara Malaysia.

Setinggi-tinggi penghargaan dan jutaan terima kasih saya ucapkan kepada Dr. Mohd Faizal Bin Mohd Isa selaku penyelia saya. Dengan penuh kesabaran dan komitmen yang tinggi, beliau sentiasa memberi dorongan, teguran serta cadangan dari mula sehinggalah selesai kajian ini dijalankan tanpa merasa jemu. Hanya Allah yang dapat membalas jasa beliau. Untuk suami tercinta, Muhammad Aizat Bin Azizan terima kasih atas segala sokongan dan kata-kata semangat yang diberikan. Tidak dilupakan buat semua ahli keluarga yang dikasihi kerana banyak memberi dorongan dan doa sepanjang menyiapkan kajian ini serta tidak lupa doa sentiasa mengiringi buat kedua Allahyarham ibu dan ayah yang selama ini banyak mencurahkan kasih sayang dan pengorbanan yang tidak terhingga.

Penghargaan dan ucapan terima kasih juga ditujukan kepada Cik Yuslina Mohd Yusuf selaku wakil pekerja TNB Bahagian Pembahagian Ipoh, Perak. yang telah banyak membantu dalam memberi maklumat. Akhir sekali ucapan terima kasih juga ditujukan kepada semua sahabat-sahabat yang telah banyak bekerjasama dan memberikan bantuan serta nasihat sepanjang kajian ini dilaksanakan. Semoga kita akan beroleh kejayaan seterusnya dan hubungan ini akan kekal selamanya.

SENARAI KANDUNGAN

TAJUK	MUKASURAT
PENGAKUAN TESIS	i
KEBENARAN UNTUK KEGUNAAN	ii
ABSTRAK	iii
<i>ABSTRACT</i>	iv
PENGHARGAAN	v
SENARAI KANDUNGAN	vi-viii
SENARAI JADUAL	ix-x
SENARAI RAJAH	xi
SENARAI SINGKATAN	xii

BAB 1 PENDAHULUAN

1.1	Latar Belakang Kajian	1
1.2	Permasalahan Kajian	9
1.3	Persoalan Kajian	17
1.4	Objektif Kajian	17
1.5	Kepentingan Kajian	18
	1.5.1 Aspek Teori	18
	1.5.2 Aspek Praktikal	19
1.6	Skop Kajian	20
1.7	Bab Organisasi	21

BAB 2 ULASAN KARYA

2.1	Pengenalan	22
2.2	Definisi Budaya Keselamatan	22
2.3	Punca Kemalangan Di Tempat Kerja	23
2.4	Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Budaya Keselamatan	26
	2.4.1 Faktor Penglibatan Pekerja	29
	2.4.2 Faktor Peranan Jawatankuasa Keselamatan	32

	dan Kesihatan Pekerjaan	
	2.4.3 Faktor Latihan Keselamatan	36
2.5	Hubungan Antara Pemboleh Bersandar Dengan Pemboleh Ubah Tidak Bersandar	39
BAB 3 KAEDAH KAJIAN		
3.1	Pengenalan	41
3.2	Kerangka Kajian	
3.3	Reka Bentuk Kajian	41
3.4	Lokasi Kajian	43
3.5	Definisi Operasional	44
	3.5.1 Budaya Keselamatan	44
	3.5.2 Penglibatan Pekerja	44
	3.5.3 Peranan Jawatankuasa Keselamatan	44
	dan Kesihatan Pekerjaan	
	3.5.4 Latihan Keselamatan	44
3.6	Pengukuran Untuk Pemboleh ubah	45
	3.6.1 Reka Bentuk Soal Selidik	45
	3.6.2 Alat-Alat Pengukuran Kajian	46
	3.6.2.1 Pengukuran Budaya Keselamatan	47
	3.6.2.2 Pengukuran Faktor Penglibatan Pekerja, Peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan dan Latihan Keselamatan	48
3.7	Tatacara Pengumpulan Data kajian	51
3.8	Populasi dan Pensampelan Kajian	53
	3.8.1 Populasi	53
	3.8.2 Pensampelan Kajian	53
3.9	Kajian Rintis	54
3.10	Penganalisa Data	54
	3.10.1 Analisis Statistik Deskriptif	55
	3.10.2 Analisis Korelasi Pearson	55
	3.10.3 Analisis Regresi	57
BAB 4 DAPATAN KAJIAN DAN PERBINCANGAN		
4.1	Pengenalan	58
4.2	Maklum Balas Responden	58
4.3	Analisis Ujian Rintis	58
	4.3.1 Kebolehpercayaan Ujian Rintis	59
4.4	Semakan Data	60
	4.4.1 <i>Missing Data</i>	60
	4.4.1 Ujian Normaliti	60

4.5	Analisis Faktor	66
4.5.1	Analisis Faktor Untuk Budaya Keselamatan	67
4.5.2	Analisis Faktor Untuk Penglibatan Pekerja	68
4.5.3	Analisis Faktor Untuk Peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan	70
4.5.4	Analisis Faktor Untuk Latihan Keselamatan	71
4.6	Analisis Kebolehpercayaan Kajian Sebenar Selepas Analisis Faktor	74
4.7	Analisis Statistik Deskriptif	75
4.8	Analisis Demografi	76
4.9	Min dan Sisihan Piawai	78
4.10	Analisis Korelasi Pearson	79
4.11	Analisis Regresi	80
4.12	Ringkasan Hasil Keputusan Kajian	82

BAB 5 PERBINCANGAN, CADANGAN DAN KESIMPULAN

5.1	Pengenalan	83
5.2	Ringkasan Kajian	83
5.3	Perbincangan Berdasarkan Objektif Kajian	84
5.3.1	Hubungan Antara Penglibatan Pekerja, Peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan dan Latihan Keselamatan Terhadap Budaya Keselamatan	85
5.3.2	Pengaruh Antara Penglibatan Pekerja, Peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan dan Latihan Keselamatan Terhadap Budaya Keselamatan	89
5.4	Batasan Kajian	90
5.5	Implikasi Kajian	91
5.6	Cadangan Untuk Kajian Akan Datang	93
5.7	Kesimpulan	94

RUJUKAN LAMPIRAN

SENARAI JADUAL

1	Jadual 1.1 :	Bilangan Kemalangan Industri dan Kematian Bagi Tahun 2008-2012	6
2	Jadual 1.2 :	Pampasan yang Dibayar Akibat Kemalangan Industri 2008-2012	8
3	Jadual 1.3 :	Kategori Kes Kemalangan Elektrik dan Peratusannya	12
4	Jadual 1.4 :	Kemalangan Elektrik Di TNB Mengikut Lokasi Kemalangan Dari Tahun 2004 Sehingga 2013	15
5	Jadual 1.5 :	Bilangan Kemalangan Elektrik Bulanan mengikut Negeri dari Januari sehingga Jun 2014	16
6	Jadual 3.1 :	Skala Likert Tujuh Mata	46
7	Jadual 3.2 :	Item Pengukuran Budaya Keselamatan	46
8	Jadual 3.3 :	Item Penglibatan Pekerja, Peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (JKKP) dan Latihan Keselamatan	48
9	Jadual 3.4 :	Darjah Kekuatan Hubungan Mengikut Nilai “r”	56
10	Jadual 3.5 :	Darjah Kekuatan Hubungan Mengikut Nilai “r”	56
11	Jadual 4.1 :	Jumlah Maklum Balas Responden	58
12	Jadual 4.2 :	Ujian Kebolehpercayaan <i>Cronbach's Alpha</i>	59
13	Jadual 4.3 :	Nilai KMO dan Tahap Varian	66
14	Jadual 4.4 :	Analisis KMO and <i>Bartlett's Test</i> terhadap Budaya Keselamatan	67
15	Jadual 4.5 :	<i>Eigenvalues</i> dan Peratusan Kumalitif Varian bagi Budaya Keselamatan	67
16	Jadual 4.6 :	<i>Component Matrix^a</i> Terhadap Budaya Keselamatan	67
17	Jadual 4.7 :	Analisis KMO and <i>Bartlett's Test</i> terhadap Penglibatan Pekerja	68
18	Jadual 4.8 :	<i>Eigenvalues</i> dan Peratusan Kumalitif Varian bagi Penglibatan Pekerja	69

19	Jadual 4.9 : <i>Component Matrix^a</i> Terhadap Penglibatan Pekerja	69
20	Jadual 4.10 : Analisis KMO and <i>Bartlett's Test</i> terhadap Peranan JKKP	70
21	Jadual 4.11 : <i>Eigenvalues</i> dan Peratusan Kumalitif Varian bagi Peranan JKKP	70
22	Jadual 4.12 : <i>Component Matrix^a</i> Terhadap Peranan JKKP	71
23	Jadual 4.13 : Analisis KMO and <i>Bartlett's Test</i> terhadap Latihan Keselamatan	72
24	Jadual 4.14 : <i>Eigenvalues</i> dan Peratusan Kumalitif Varian bagi Latihan Keselamatan	72
25	Jadual 4.15 : <i>Component Matrix^a</i> Terhadap Latihan Keselamatan	72
26	Jadual 4.16 : Perbezaan Item Bagi Setiap Pemboleh ubah Sebelum Dan Selepas Analisis Faktor	73
27	Jadual 4.17 : Item Yang Digugurkan Selepas Analisis Faktor	73
28	Jadual 4.18 : Analisis Kebolehpercayaan Untuk Budaya Keselamatan, Penglibatan Pekerja, Peranan JKKP dan Latihan Keselamatan Selepas Analisis Faktor	74
29	Jadual 4.19 : Profil Demografi Subjek Kajian	77
30	Jadual 4.20 : Min Dan Sisihan Piawai Bagi Budaya Keselamatan, Penglibatan Pekerja, Peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerja dan Latihan Keselamatan.	78
31	Jadual 4.21 : Nilai Analisis Korelasi Pearson bagi Penglibatan Pekerja, Peranan JKKP dan Latihan Keselamatan Terhadap Budaya Keselamatan	80
32	Jadual 4.22 : Analisis Regresi Penglibatan Pekerja, Peranan JKKP dan Latihan Keselamatan Dengan Budaya Keselamatan	81
33	Jadual 4.23 : Ringkasan Hasil Pengujian Hipotesis	82

SENARAI RAJAH

1	Rajah 1.1: Jumlah Kemalangan Industri dan Kemalangan Maut bagi Tahun 2008 – 2012	6
2	Rajah 1.2: Pampasan yang Dibayar Akibat Kemalangan Industri, Tahun 2008 – 2012	8
3	Rajah 1.3: Analisa Punca Kemalangan Elektrik	11
4	Rajah 1.4: Kategori Kes Kemalangan Elektrik Di Malaysia Bagi Tahun 2002-2010	12
5	Rajah 1.5 : Kemalangan Elektrik Di TNB Mengikut Lokasi Kemalangan Dari Tahun 2002 Sehingga 2013	15
6	Rajah 3.1 : Kerangka Kajian	40
7	Rajah 4.1 : Histogram Untuk Faktor Budaya Keselamatan	62
8	Rajah 4.2 : Item Normaliti di dalam Faktor Budaya Keselamatan	62
9	Rajah 4.3: Histogram Untuk Faktor Penglibatan Pekerja	63
10	Rajah 4.4 : Item Normaliti di dalam Faktor Penglibatan Pekerja	63
11	Rajah 4.5 : Histogram Untuk Faktor Peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan	64
12	Rajah 4.6 : Item Normaliti di dalam Faktor Peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan	64
13	Rajah 4.7 : Histogram Untuk Faktor Latihan Keselamatan	65
14	Rajah 4.8 : Item Normaliti di dalam Faktor Latihan Keselamatan	65

SENARAI SINGKATAN

AKKP :	Akta Keselamatan Dan Kesihatan Pekerjaan
JKKP :	Jabatan Keselamatan Dan Kesihatan Pekerjaan
JKKKP:	Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan
NIOSH:	Institut Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan Kebangsaan
PERKESO :	Pertubuhan Keselamatan Sosial
TNB :	Tenaga Nasional Berhad
SPSS :	<i>Statistical for Social Science</i>
ST :	Suruhanjaya Tenaga

**FAKTOR-FAKTOR YANG MEMPENGARUHI BUDAYA KESELAMATAN
DI KALANGAN PEKERJA-PEKERJA SYARIKAT TENAGA NASIONAL
BERHAD (TNB), BAHAGIAN PEMBAHAGIAN IPOH, PERAK**

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Latar Belakang Kajian

Kemalangan dan kecederaan di tempat kerja adalah isu yang masih menjadi kebimbangan organisasi. Didapati hampir dua juta orang maut akibat kemalangan di tempat kerja di seluruh dunia sejak 17 tahun lepas, manakala 1.2 juta lagi cedera dan 160 juta jatuh sakit disebabkan terdedah kepada keadaan tempat kerja yang tidak selamat, tidak sihat dan tidak sesuai. (Berita Harian, 28 April 2012). Peranan majikan dan pekerja dalam organisasi amat penting dalam mengurangkan bahaya dan risiko untuk mewujudkan budaya keselamatan di tempat kerja. Keselamatan menjadi satu keutamaan kerana ia dapat mewujudkan kehidupan pekerjaan yang lebih berkualiti. Smith (2003), menyatakan bahawa untuk menjadikan sesebuah organisasi itu berjaya setiap individu perlulah meningkatkan keselamatan di tempat kerja kerana ia dianggap sebagai keperluan yang sangat penting. Selain itu, persekitaran tempat kerja yang selamat akan memberi dorongan dan motivasi yang tinggi kepada keselamatan pekerja.

The contents of
the thesis is for
internal user
only

RUJUKAN

- Ab. Aziz Yusof & Intan Osman (2002). *Pengurusan Sumber Manusia: Konsep, Isu dan Pelaksanaan*. Edisi Pertama, Petaling Jaya : Prentice Hall.
- Abu Bakar Che Man. (1996). *Perspective of Occupational Safety and Health Legislation*. Occupational Safety and Health in Malaysia. Kuala Lumpur. National Institute of Occupational Safety and Health. p 1-13.
- Ahmad Nor Salleh. (1998). *Working Towards a Safe & Health Work Culture, National Occupational Safety And Health Conference*. 7-10 July 1998. PWTC, Kuala Lumpur.
- Annuar Ithnin. (2009). Tahap Pengetahuan Keselamatan dan Kesihatan di Kalangan Pekerja di Makmal Perubatan di Lembah Kelang. *Journal of Community Health 2009*. Vol 15.
- Anonymous (1990) *Developing a Safety Culture: A CBI Report, Health and Safety Information Bulletin*, July, 3. No. 175, pp. 5-7.
- Anton, T.J. (1989). "*Occupational Safety and Health Management*." New York : Mc Graw Hill.
- Apostolos Apostolou (2000). *Employee Involvement*. Dicapai pada 1 November 2014, daripada http://www.urenio.org/tools/en/employee_involvement.pdf
- Arant, S. (2004). Developing a Safety Culture. *Journal of Risk*. Text. 7(4) : 1-5.
- Berita Harian (2012). *Kemalangan Di Tempat Kerja Masih Tinggi: MTUC*. Dicapai pada 20 Mei 2014 daripada http://www2.bharian.com.my/articles/Kemalanganditempatkerjamasihitinggi_MTUC/Article
- Bougie, R .& Sekaran, U., (2010). *Research Methods For Business: A Skill Building Approach*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Buletin Insiden Anggota Kerja (2001). *Kemalangan Elektrik Maut*. Tenaga Nasional Berhad, Bahagian Pembahagian. pp. 1-5
- Buletin Insiden Anggota Kerja (2006). Tenaga Nasional Berhad, Bahagian Pembahagian.
- Buletin Insiden Anggota Kerja (2012). *Kemalangan Elektrik Tidak Maut-Pencawang*. Tenaga Nasional Berhad, Bahagian Pembahagian. pp.1-4
- Buletin Insiden Anggota Kerja (2014). Tenaga Nasional Berhad, Bahagian Pembahagian.
- Cedoline, A.J. (1982). *Job Burnout in Public Education: Symptoms, Causes and Survival Skills*. New York: Teachers College Press

- Cooper, M.D. (1998). *Improving Safety Culture : A Practical Guide*. Chichester : John Wiley & Sons.
- Cooper, M.D. (2002). Safety Culture: A Model for Understanding and Quantifying a Difficult Concept. *Professional Safety*. Vol. 47 (6) : 30-36.
- Cox, S.J & Flin, R. (1998). Safety Culture : Philosopher's Stone or Man of Straw? *Work and Stress*. Vol. 12(3) : pp.189-201.
- Davies, V. J. & Tomasin, K. 1996. *Construction Safety Handbook*. London: Thomas Telford Publishing, Thomas Telford Services Ltd.
- DeJoy, D.M., Gershon, R.R.M. & Schaffer, B.S. (2004). Safety Climate : Assessing Management and Organizational Influence on Safety. *Professional Safety*. Vol. 49(7) : pp. 50-57.
- Doke, L (1997) Training and Precision are Brewing a Powerful Safety Culture. *Journal of Safety Management*. May 1997, pp. 10-13.
- Duffey, R.B. & Saull, J.W. (2003). *Know the Risks-Learning from Errors and Accidents : Safety and Risks in Today's Technology*. Burlington : Butterworth-Heinemann.
- Durrishah Darus, Hadmidah Ab Rahman, Haprizza Ashari, Fadilah Zaini, Rossilah Jamil & Syaharizatul Noorizan Muktar. (2004). *Kajian Kesedaran Staf UTM Terhadap Keselamatan Dan Kesihatan Di Tempat Kerja*. Universiti Teknologi Malaysia, Skudai, Johor.
- Dzulkifli Abdul Razak. (2000). *Need To Focus On Workplace Toxic Effects On Women*. New Strait Times-Management Time.
- Fadzli Shah. (2008). *Safety Culture and Commitment To Safety in the Malaysian Railway System*, Unpublished Doctorate Thesis, University of Nottingham, UK.
- Fleming, M. & Lardner, R. (1999). "Safety Culture – The Way Forward", *The Chemical Engineer*, 16-18. Dicapai pada: 15 Jun 2014 ,daripada <http://www.keilcentre.co.uk/downloads/Culture.pdf>.
- Flynn, G. (1994). "Company Strive for Yawn-Free Safety Awareness." *Personal Journal, Jun, Vol 73 Issues 7*. Goetsch, D.L (1999). "Occupational Safety and Helath for Technologies, Engineers and Managers." New Jersey : Prentice Hall.
- Fong Chan Onn. (2000). *Teks Ucapan Pelancaran Kempen Bulan Keselamatan dan Kesihatan Pekerja*. Kuala Lumpur: Kementerian Sumber Manusia.
- Garavan, T.N. & O'Brien, F. (2001). An Investigation Into The Relationship Between Safety Climate And safety Behaviours In Irish Organisations. *Irish Journal of Management*, 22(1), 141-170.
- Glendon, A.I and Stanton, N.A (2000) Perspective on Safety Culture. *Journal of Safety Science*, No. 34, pp. 193-214.

- Goetsch, D.L (1999). “*Occupational Safety and Health for Technologies, Engineers and Managers.*” New Jersey : Prentice Hall.
- Goetsch, D.L. (2005). *Occupational Safety And Health For Technologist Engineers and Managers*, 6th Ed, New Jersey : Pearson Prentice Hall.
- Goldsmith, D. (1987). “*Safety Management In Construction and Industry.*” New Jersey :Mc Graw Hill.
- Hair, J.F., Anderson, R.E., Tatham, R.L. & Black, W.C. (1998). *Multivariate Data Analysis*. New Jersey : Prentice-Hall International
- Hapriza Ashaari. (2005). Peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan Dalam Organisasi: Suatu Perspektif Undang-Undang. *Jurnal Kemanusiaan*, (5), pp. 52-64
- Hayes, B.E., Perander, J, Smecko, T & Trask, J. (1998). Measuring Perceptions of Workplace Safety. Development And Validation Of The Work Safety Scale. *Journal of Safety Research*. Vol. 29
- Hinze, J.W. (1997). “*Construction Safety.*” Columbus, Ohio : Prentice Hall.
- Hollnagel, E. (2004). *Barriers and Accidents Prevention*. Hampshire : Ashgate.
- Ismail Bahari (2006). *Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan*. Edisi Kedua. Kuala Lumpur : McGraw-Hill.
- Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerja (2010). Malaysia : Kementerian Sumber Manusia
- Jones, C.L. (1997). Tower of Strength. *Journal of Mining Technology*. Vol. 79 (907) : pp. 73-80.
- Lee, L.T (2003). *The Role of NIOSH in Promoting OSH in the Country. Keynote Address by Chairman, NIOSH, Malaysia. Proceedings of the 19th Annual Conference of Asia Pacific Occupational Safety and Health Organisation*. September. Kuala Lumpur.
- Lee, T. (1998). Assessment Of Safety Culture At A Nuclear Reprocessing Plant. *Work and Stress*, 12, 217–237.
- Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (2012). Akta Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia 1994. Dicapai pada 2 Oktober 2014 daripada <http://www.agc.gov.my/Akta/Vol.%2011/Akta%20520%20-%20Akta%20Lembaga%20Pembangunan%20Industri%20Pembinaan%20Malaysia%201994.pdf>
- Loosemore, M., Dainty, A. & Lingard, H. (2003). *Human Resource Management in Construction Project : Strategic and Operational Approaches*. New York : Spoon Press.

- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational dan Psychological Measurement*. 30: 607 – 610
- Maccollum, D.V. (1995). “*Construction Safety Planning*.” United States of America: Van Nostrand Reinhold.
- Malaysia : *Statistik Perburuhan dan Sumber Manusia*. (2014). Kuala Lumpur: Kementerian Sumber Manusia.
- Mohamad Khan Jamal Khan, Nor Azimah Chew Abdullah & Abdul Aziz Yusof (2005). *Keselamatan dan Kesehatan Pekerjaan Dalam Organisasi*. Petaling Jaya : Prentice Hall.
- Mohamed, S., (2002). Safety Climate in Construction Site Environments. *Journal of Construction Engineering And Management*.375-382.
- Mohammad Hanip Aspar. (2004). *Tahap Pengamalan Keselamatan dan Kesehatan Dalam Industri Kecil dan Sederhana*: Tesis UTM.
- Mohd Firdaus (2006). *Amalan Keselamatan Dan Kesehatan Pekerja Di Tapak Bina Syarikat Tenaga Nasional Berhad (TNB)*. Universiti Teknologi Malaysia, Skudai, Johor.
- Mohd Saidin Misnan & Abdul Hakim . (2007). *Pembangunan Budaya Keselamatan dalam Industri Pembinaan*. *The Malaysia Surveyor* , 20-33.
- Mohd Yusof Amadan (2000). *Pengurusan Keselamatan dan Kesehatan Pekerja*. Berita Harian. 24 Januari 2000.
- Mullen, J. (2004). Investigating Factors that Influence Individual Safety Behavior at Work. *Journal of Safety Research*, 35: 275– 285.
- Nedun Che Lian. (1999). *Occupational Safety Management And Health Awareness Research In Tatsumori (M) Sdn. Bhd. : A Case Study*. Faculty of Business Management, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Nicholas, C. dan Wanggel, A. (1995). “ *Safety At Work In Malaysia An Anthology of Current Research*.” Kuala Lumpur : Institute of Advanced Studies.
- NIOSH . Dicapai pada 13 Mac 2014 daripada <http://www.niosh.com.my/en/>.
- Norasyikin Sani (2012). *Tahap Kesedaran Pekerja Terhadap Aspek Keselamatan dan Kesehatan Pekerjaan : Satu Kajian Di TNB Janamanjung Sdn. Bhd.* Unpublished Master’s Dissertation.Universiti Utara Malaysia, Sintok, Kedah.
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric Theory* (2nd Ed.). New York: McGraw-Hill.
- Owens, G.R. (1987). *Organizational Behaviour in Education*. Third Edition. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Payne, M. (1998). Do Employees Know Best? *Safety and Health*, 137(2), p.15

- Pertubuhan Keselamatan Sosial (2012). *Kemalangan Perusahaan Dari Tahun 2008 Hingga 2012*. Dicapai pada 20 Jun 2014 daripada <http://www.perkeso.gov.my>.
- Pertubuhan Keselamatan Sosial. (2010). *Laporan Tahunan 2010*. Kuala Lumpur. Percetakan Nasional Berhad.
- Pierce, F.D. (1998). “ *Does Organizational Streamlining Hurt Safety and Health ?*.” Professional Safety.
- Preston, R. dan Topf, M. (1994). Safety Discipline: a Constructive Approach, *Journal of Occupational Hazards*, Vol. 56, No. 3, pp 51-54.
- Purvis, N. (1997) Safety: An Engineering Issue, *Journal of Professional Engineering*, pp. 10 No 3, pp.34.
- Radhlinah Kunju Ahmad (2000) *Developing a Proactive Safety Performance Measurement Tool (SPMT) for Site Construction Site*, Loughborough University: Degree of Doctor of Philosophy.
- Rao, G. G. (1970). Pathology tests: Is the Time For Demand Management Ripe At Last? *Journal of Clinical Pathology*, 56(4), 243-248.
- Reason, J. (1997). *Managing the Risks of Organisational Accidents*. Aldershot : Ashgate.
- Reason, J. (2000). *Beyond the Limitation of Safety System*. Australian Safety News. April : 3-5.
- Reilly, B. a. (1995). *Union Safety Committees and Workplace Injuries*. *British Journal of Industrial Relation* , 33, 275-288.
- Rowlinson, S. (2004). *Construction Safety Management System*, London & New York: Spoon Press, pp. 1-103.
- Sabitha, M. (2005) *Kaedah Penyelidikan Sains Sosial*. Petaling Jaya: Prentice Hall.
- Satapah Ahmad. (1995). *Pentingnya Keselamatan dan Tempat kerja*. Koleksi Ceramah Fakulti Sains. Skudai: Universiti Teknologi Mara
- Sekaran, U. (2006). *Research Methods for Business: a Skill Building Approach* (4th ed.). New Delhi: Ofsett Press.
- Sinar Harian (2014). *Kes Kemalangan Elektrik Catat Penurunan*. Dicapai pada 2 Oktober 2014 daripada <http://www.sinarharian.com.my/mobile/semasa/kes-kemalangan-elektrik-catat-penurunan-1.277551>
- Siti Rohani Nadir (2013). *Amalan Pengurusan Keselamatan Dan Hubungannya Dengan Tingkah laku Pematuhan Keselamatan Pekerjaan : Kajian Di Jabatan Bomba Dan Penyelamat Malaysia Negeri Selangor*. Unpublished Master’s Dissertation. Universiti Utara Malaysia, Sintok.
- Smith, S. (2003). World Class Safety. *Journal of Occupational Hazards*. September 2003. Apenton Publication.

- Suruhanjaya Tenaga. (2010). *Analisa Kemalangan Elektrik di Malaysia Bagi Tahun 2002 hingga 2010* dicapai pada 8 Ogos 2014 daripada www.st.gov.my
- Suruhanjaya Tenaga. (2011). *Analisa Punca Kemalangan Elektrik* dicapai pada 8 Ogos 2014 daripada www.st.gov.my
- Suruhanjaya Tenaga. (2013). *Kemalangan Elektrik Di Premis TNB Mengikut Lokasi Kemalangan Dari Tahun 2002 Sehingga 2013* dicapai pada 8 Ogos 2014 daripada www.st.gov.my
- Suruhanjaya Tenaga. (2014). *Bilangan Kemalangan Elektrik Bulanan mengikut Negeri dari Januari sehingga Jun 2014*.dicapai pada 8 Ogos 2014 daripada www.st.gov.my
- Swartz, G. (1992) How Does Midas Muffler Injuries?. *Journal of Safety and Health*, May 1992, 145(5), pp. 29-31.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th Ed.). Boston: Pearson Education.
- Taubitz, M. (1992) GM Slam The Brakes on Injuries. *Journal of Safety and Health*, July 1992, 146(1), pp. 31-32.
- Tenaga Nasional Berhad (2014). *About TNB*. Dicapai pada 2 Oktober 2014 daripada www.tnb.com.my
- Tharalden,J., Means, K. & Knudlsen, K. (2010). Perspective On Safety : The Impact of Group Membership, Work Factors And Trust On Safety Performance In UK and Norwegian Drilling Company Employees. *Safety Science*, Vol 48,1062- 1072.
- Turner B. A (1991) The Development of a Safety Culture. *Journal of Chemistry and Industry*, April 1991, No. 7, pp. 241-243.
- Vredenburg, A. G. (2002). Organizational Safety: Which Management Practices Are Most Effective In Reducing Employee Injury Rates?. *Journal of Safety Research* 33: 259-276.
- Walters, P. (1998). Employee Representation And Health And Safety. *Employee Relation* , 20, 180-195.
- Wilpert, B. & Itoigawa, N. Eds. (2001). *Safety Culture in Nuclear Power Operations*. London : Taylor & Francis.
- Zikmund. W.G.(2003). *Business Research Methods*. 7th Edition : South-Western : Ohio.
- Zulhafizi Ahmad (2012). Factors Contribute To Safety Behavior In Construction Site: The Case Of Kolej Universiti Insaniah Project.Universiti Utara Malaysia, Sintok